

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Statsråden

Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Deres ref.

Vår ref.
14/7697 - KJST

Dato
.02.2015

**Vedr. invitasjon til kontrollhøring og etterspurt dokumentasjon i sak om
lengeværende barn**

Jeg viser til brev fra komiteen av 28.1.15 med invitasjon til kontrollhøring i sak om utsendelse av lengeværende asylbarn og brev av 29.1.15 med anmodning om å få oversendt ytterligere dokumentasjon i samme sak.

Jeg vil takke komiteen for invitasjonen og ser frem til å møte. Jeg vil stille med følgende bisittere: tidligere statssekretær i Justis- og beredskapsdepartementet Himanshu Gulati, departementsråd Tor Saglie og ekspedisjonssjef i Politiavdelingen Thor Arne Aass.

Komiteen ber i brev av 29.1.15 om å få oversendt «det omtalte brevet av 1.11.14 i norsk oversettelse». Verken Justis- og beredskapsdepartementet (JD) eller Utenriksdepartementet (UD) har mottatt et brev datert 1.11.14. Etter nærmere undersøkelser legger jeg til grunn at saken dreier seg om en note fra det afghanske utenriksdepartementet datert 2.11.14. Det er denne Bergens Tidende har gjengitt i faksimile.

Den norske ambassaden i Kabul mottok noten fra det afghanske utenriksdepartementet 4.11.14 på dari. JD og UD mottok 7.11.14 en innberetning fra ambassaden i Kabul (vedlegg 1), hvor notens innhold ble gjengitt i en uoffisiell oversettelse til engelsk. Oversettelsen var foretatt av en lokalansatt ved ambassaden. Original note eller annen oversettelse ble ikke oversendt Oslo.

Undersøkelsene i departementet viser at departementet ikke har mottatt noe annet dokument om noten fra Afghanistan enn det som fremgår av vedlegg 1. Det er dette

dokumentet som har vært grunnlaget for departementets oppfølging og vurdering av saken. Som det fremgår omhandler denne oversettelsen tvangsreturer generelt og afghanske myndigheters ønsker om en generell stans i tvangsreturer. Det som nevnes med særlig relevans for barn er knyttet til manglende utdanningsmuligheter for barn i Afghanistan.

Innberetningen som ble mottatt 7.11.14 (vedlegg 1) inneholder også vurderinger fra ambassadens side av den innenrikspolitiske situasjonen i Afghanistan, med vekt på spørsmålet om retur av personer som tidligere har oppholdt seg i vestlige land. Innberetningen inneholder i tillegg fortrolig informasjon fra et annet vestlig land. Dette avsnittet er sladdet. Ambassadens kommentarer til innberetningen av 7.11.14 er av en slik karakter at de må unntas offentlighet. Jeg legger til grunn at komiteen behandler denne informasjonen som fortrolig, og at den unntas offentlighet, jf. offentlighetslovens § 20, 1. ledd (b) og (c). Dette gjelder også øvrig korrespondanse som følger vedlagt. (Opplysninger mottatt fra andre vestlige land er sladdet ihht. off. l. § 20 1. ledd, bokstav b, personopplysninger er sladdet ihht. forvaltningsloven § 13 1. ledd nummer 1, opplysninger som gjelder forholdet til Afghanistan er unntatt ihht. offentlighetsloven § 20 1. ledd bokstav b og c og uthevet i grått for komiteen).

Når det gjelder videre dialog om saken, var det enighet mellom JD og ambassaden om at ambassaden skulle ta initiativ til et møte med afghanske myndigheter for å klargjøre innholdet i noten. Det var den uoffisielle oversettelsen av 7.11.14 som lå til grunn for dialogen mellom ambassaden og afghanske myndigheter, og som har ligget til grunn for JDs vurdering og oppfølging av denne saken. Det ble berammet et møte mellom representanter for den norske ambassaden og afghanske myndigheter om saken 3.12.14. Møtet ble utsatt av sikkerhetsmessige grunner, og 8.12. 2014 tok Flyktningministeriet kontakt med ambassaden i Kabul og sa at de anså saken som utkvittert (vedlegg 7 og 8). Noten ble derfor ikke skriftlig besvart fra ambassaden i Kabul. JD tok da saken til etterretning (vedlegg 8).

På bakgrunn av oppslaget i Bergens Tidende tok JD 29.1.15 kontakt med ambassaden i Kabul og ba om å få oversendt original note på dari av 2.11.14. Vi ba også om å få oversendt oversettelsen av noten fra november, som vi tidligere kun hadde fått i utdrag i innberetning 7.11.14 (vedlegg 1). Denne følger som vedlegg 2.

Vi ba også om at ambassaden på nytt gikk igjennom den uoffisielle oversettelsen av noten med tanke på om vesentlig informasjon kunne vært utelatt. Ved ny gjennomgang viste det seg at en setning manglet (siste setning i fjerde avsnitt). Den er lagt inn i den versjonen som følger som vedlegg 3.

Etter at det ble tvil om det faktiske innholdet i noten fra Afghanistan mente jeg det var behov for å få en kvalifisert oversettelse til engelsk og norsk. Et amerikansk selskap ble derfor kontaktet for å få en sertifisertoversettelse av noten til engelsk. Jeg mottok denne 31.1.15 (vedlegg 6). Samtidig ble både UDI og PU bedt om å fremskaffe

oversettelse fra dari til norsk. Ved å innhente to forskjellige oversettelser til norsk var det mulig å sjekke innholdet opp mot hverandre, og dermed kvalitetssikre innholdet i større grad. Oversettelsen fra UDI ble mottatt 30.1.15 (vedlegg 4), mens oversettelsen fra PU ble mottatt 31.5.15 (vedlegg 5).

Jeg understreker at vedleggene 2 t.o.m 6 er produsert i forbindelse med denne saken og har ikke vært tilgjengelig for departementet tidligere, i og med at ambassaden og JD anså saken som avsluttet i desember i fjor.

Komiteen spør om hvordan signalene fra afghanske myndigheter er fulgt opp. La meg igjen understreke at de forhold som ble tatt opp i den aktuelle noten i følge ambassaden ble ukvittert fra afghanske myndigheters side i desember i fjor.

Som det fremgår av ambassadens kommentarer, jf. vedlegg 1, har det vært løpende kontakt mellom norske myndigheter, primært ved ambassaden i Kabul og afghanske myndigheter siden den første treparts returavtalen ble undertegnet 10.8.2005. Politiets utlendingsenhet (PU) og ambassaden i Kabul har også løpende dialog med relevante afghanske myndigheter om gjennomføringen av konkrete returer, og alle returer varsles i god tid. Ambassaden i Kabul holder JD og UD orientert om signaler fra afghanske myndigheter og forhold knyttet til retur.

Det er ikke ukjent at afghanske myndigheter mener at tvangsretur er utfordrende, og at de mener forholdene for dem som returnerer er vanskelige. Dette er spørsmål som jevnlig er en del av dialogen med Afghanistan, og som norske myndigheter har et bevisst forhold til. Jeg viser til tidligere oversendt materiale til komiteen 22.1.15 (vedlegg 29-33) som belyser dette.

Jeg vil også legge til at ingen returer til Afghanistan er avvist i den aktuelle perioden. Fra 2010 og frem til i dag, har kun én retur vært avvist, grunnet ID-tvil, som senere ble oppklart og førte til retur til Afghanistan.

Jeg viser også til at Justis- og beredskapsdepartementet nylig har sendt en instruks til UDI om henvisning av barnefamilier til internflukt i Afghanistan, som innebærer at internflukt skal anses som et alternativ bare dersom familien har tilstrekkelig nettverk og/eller tilstrekkelige ressurser i det området det er aktuelt å returnere til.

Ut fra komiteens interesse for saken, vil jeg for ordens skyld også informere om at ambassaden i Kabul mottok en ny note 2.2.15 fra det afghanske utenriksdepartementet datert 31.1.15 (vedlegg 9). Norske myndigheter vil følge opp saken med afghanske myndigheter etter en nærmere vurdering og i lys av det etablerte gode samarbeidet.

Med vennlig hilsen

Anders Anundsen